

#FunduszowyPakietAntywirusowy

Ustawa o szczególnych
rozwiązaniach wspierających
realizację programów
operacyjnych w związku
z wystąpieniem COVID-19 w 2020 r.

PRZEWODNIK

Tomasz Miśko

Rzeszów 2020 r.

Słowo wstępne

Oddajemy do Państwa rąk pierwsze opracowanie, które ma przybliżyć zagadnienia tzw. Specustawy funduszowej¹, mającej ułatwić beneficjentom Funduszy Europejskich prowadzenie i rozliczanie w nowej rzeczywistości związanej z zawirowaniami wywołanymi pandemią koronawirusa przedsięwzięć dofinansowanych przez UE.

Celem ustawy jest z jednej strony **zwiększenie elastyczności** dla beneficjentów, którzy będą mogli sfinalizować projekty z maksymalną możliwą efektywnością i bez strat finansowych oraz skierowanie dostępnych jeszcze funduszy na zwalczanie koronawirusa i ograniczenie jego niepożądanych skutków dla polskiej gospodarki.

Używając nomenklatury medycznej ustawa stanowić ma **skuteczną szczepionkę dla polskich firm, samorządów, organizacji pozarządowych, uczelni i innych podmiotów korzystających z funduszy zwiększając ich odporność na turbulencje wywołane przez pandemię².**

Tomasz Miśko

Koordinator Biura Informacji o Funduszach Europejskich
Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego

¹ tj. ustawy z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 w 2020 r.

² tak: Małgorzata Jarosińska-Jedynak, Minister Funduszy i Polityki Regionalnej.

	str.
Słowo wstępne	2
Spis treści	3
Zakres przedmiotowy ustawy	4
Charakter ustawy	6
Słowniczek pojęć	7
Ramy czasowe ustawy	8
Rozwiązania szczegółowe	9

Zakres przedmiotowy ustawy

Ustawa określa **szczególne rozwiązania** związane z realizacją lub rozliczaniem programów operacyjnych w związku z wystąpieniem w 2020 r. choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2.

Zawarte w niej przepisy umożliwią instytucjom uczestniczącym w realizacji programów operacyjnych oraz beneficjentom tych programów na działanie w zmienionych okolicznościach wywołanych COVID-19. Ponadto pozwalają na uruchomienie interwencji w tym zakresie ze środków podlegających reużyciu.³

Specustawa funduszowa reguluje zasady realizacji programów w zakresie polityki spójności, jak również zawiera rozwiązania istotne dla szybkiego wdrożenia wsparcia ze środków pochodzących z IIF 2007-2013 (mechanizmów inżynierii finansowej) oraz IF 2014-2020 (instrumentów finansowych oraz środków pomocy zwrotnej), które podlegają reużyciu na cele zgodne z celami programu operacyjnego.

Przepisy ustawy stosuje się również odpowiednio do realizacji i rozliczania:

- Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego,
- Norweskiego Mechanizmu Finansowego,

³ „W instrumentach zwrotnych mamy **ponad 3 mld zł**, w dużej części w dyspozycji regionów. Włączamy te pieniądze w pakiet rozwiązań antykryzysowych i tworzymy warunki umożliwiające zarządom województw uruchamianie wsparcia dla firm z ich udziałem” - Małgorzata Jarosińska-Jedynak, Minister Funduszy i Polityki Regionalnej.

- Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy.

Rozdział 2 specustawy określa **przepisy szczególne**, których celem jest **wprowadzenie nadzwyczajnych zasad** w realizacji i rozliczeniu programów operacyjnych usprawiedliwionych wystąpieniem COVID-19.

Przepisy określone w tym rozdziale pozwolą instytucjom uczestniczącym w systemie realizacji programów operacyjnych podejmować przypisane im ustawowo zadania w nadzwyczajnych okolicznościach wywołanych COVID-19.

Poszczególne regulacje zawarte w tym rozdziale zawierają **odstępstwa od zasad i standardów** przyjętych ustawą wdrożeniową oraz ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, której przepisy regulują zasady rozliczania środków europejskich.

Przepisy określone w tym rozdziale specustawy funduszowej **wychodzą naprzeciw wnioskodawcom** programów operacyjnych **oraz beneficjentom realizującym projekty**, pozwalając im, pomimo COVID-19 na:

- wzięcie udziału w konkursach ogłoszonych przez właściwe instytucje,
- składanie wniosków o dofinansowanie oraz
- realizowanie i rozliczanie projektów w sytuacji kryzysowej.

Rozwiązania przyjęte w specustawie przewidują **odstępstwa i wyjątki** od obowiązujących, standardowych zasad wdrażania, realizacji i rozliczania projektów w ramach programów operacyjnych i środków podlegających reużyciu.

Przepisy komentowanej ustawy mają w stosunku do ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020⁴, zwanej dalej "ustawą wdrożeniową" **charakter komplementarny** oraz **subsydiarny**, znajdując pierwszeństwo w zastosowaniu w myśl dyrektywy interpretacyjnej *lex specialis derogat legi generali*.

Wprowadzona zasada (art. 1 ust. 2 specustawy funduszowej), stanowi iż w zakresie nieuregulowanym jej przepisami zastosowanie znajdzie ustawa wdrożeniowa.

Oznacza to, że przepisy specustawy funduszowej należy stosować w związku z wystąpieniem w 2020 r. COVID-19, natomiast, **o ile jest to możliwe, nadal obowiązują regulacje określone w ustawie wdrożeniowej.**

⁴ Tekst jedn. Dz. U. z 2018, poz. 1431 z późn. zm.

Słowniczek pojęć

COVID-19

choroba zakaźna wywołana wirusem SARS-CoV-2

PROGRAM OPERACYJNY

Programy operacyjne perspektywy finansowej 2014-2020, tj.:

- krajowe programy operacyjne,
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej,
- regionalne programy operacyjne.

Programy operacyjne perspektywy finansowej 2007-2013⁵, tj.:

- krajowe programy operacyjne,
- regionalne programy operacyjne.

PROJEKT

przedsięwzięcie zmierzające do osiągnięcia założonego celu określonego wskaźnikami, z określonym początkiem i końcem realizacji, zgłoszone do objęcia albo objęte współfinansowaniem UE jednego z funduszy strukturalnych albo Funduszu Spójności w ramach programu operacyjnego (art. 2 pkt 18 ustawy wdrożeniowej)

⁵ Ze względu na rozliczne i będące w toku postępowania administracyjne prowadzone w stosunku do beneficjentów programów operacyjnych tej perspektywy finansowej.

Ramy czasowe ustawy

Wprowadzone szczególne rozwiązania, mające na celu niwelowanie negatywnego wpływu pandemii COVID-19 na wdrażanie, realizację i rozliczenie programów operacyjnych, mają charakter czasowy.

Ramy czasowe obowiązywania specustawy funduszowej:

Ustawa z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z tym że art. 3 - 30 i art. 33 obowiązują z mocą od dnia 1 lutego 2020 r.

Przepisy art. 3 - 33 stosuje się do dnia 31 grudnia 2020 r.

Rozwiązania szczegółowe

Możliwość wydania, zmiany i zawieszenia wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w trybie wyjątkowym

Minister Funduszy i Polityki Regionalnej (dalej również: Minister) może szybko wprowadzić ujednolicone warunki i procedury wdrażania funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności skierowane do instytucji uczestniczących w realizacji programów operacyjnych, w przypadku gdy w związku z wystąpieniem COVID-19 wydanie wytycznych bądź ich zmiana lub zawieszenie będą konieczne.

Przy wydawaniu i zmianie wytycznych Minister Funduszy i Polityki Regionalnej **nie musi**:

- przekazywać do zaopiniowania projektu wytycznych i ich zmian instytucjom zarządzającym, ogólnopolskim organizacjom jednostek samorządu terytorialnego, tworzącym stronę samorządową Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, organizacjom związkowym i organizacjom pracodawców, organizacjom pozarządowym, ich związkom i porozumieniom, których przedstawiciele wchodzi w skład Rady Działalności Pożytku Publicznego,
- oczekiwać w terminie przez siebie wyznaczonym nie krótszym niż **14 dni** na opinię ww. podmiotów,

- **ogłaszać w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" komunikatu** o adresie strony internetowej oraz portalu, na których zostaną zamieszczone wytyczne oraz ich zmiany, a także o terminie, od którego wytyczne lub ich zmiany są stosowane.

W przypadku gdy na skutek wystąpienia COVID-19 istnieje konieczność **zawieszenia stosowania wytycznych, w całości albo w części**, Minister podaje do publicznej wiadomości, w szczególności na swojej stronie internetowej oraz na portalu www.funduszeuropejskie.gov.pl, informację o zakresie i terminie, w jakim zawieszone zostaje stosowanie określonych wytycznych albo ich części.

Możliwość zmiany przez komitet monitorujący kryteriów wyboru projektów w każdym czasie oraz stosowania odstępstw od zatwierdzonych kryteriów w trakcie realizacji projektu

W celu ograniczenia negatywnego wpływu wystąpienia COVID-19 na realizację programu operacyjnego komitet monitorujący może **w każdym czasie**:

- **zmienić zatwierdzone kryteria wyboru projektów z uwzględnieniem celów programu operacyjnego;**

- w szczególnie uzasadnionych przypadkach upoważnić, w drodze uchwały, instytucję zarządzającą, instytucję pośredniczącą lub wspólny sekretariat do dokonywania, na wniosek beneficjenta, zmian w projekcie skutkujących niespełnieniem kryteriów wyboru projektów.

Przesunięcie w szczególnych przypadkach ciężaru nieprawidłowości indywidualnej na budżet państwa i uwolnienie beneficjenta od odpowiedzialności za tę nieprawidłowość uregulowaną w art. 207 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych

W przypadku gdy **nieprawidłowość indywidualna** jest **bezpośrednim skutkiem** wystąpienia **COVID-19**, a beneficjent wykaze, że pomimo dochowania **należytej staranności** nie był w stanie zapobiec wystąpieniu tej nieprawidłowości, korygowanie wydatków następuje przez pomniejszenie wydatków ujętych w deklaracji wydatków oraz we wniosku o płatność, przekazywanych do Komisji Europejskiej, o kwotę odpowiadającą oszacowanej wartości korekty finansowej wynikającej z tej nieprawidłowości.

W zaistniałej sytuacji nie ma zastosowania postępowanie w razie nieprawidłowego wykorzystania środków europejskich uregulowane w art. 207 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Kwota odpowiadająca oszacowanej wartości korekty finansowej wynikającej z tej nieprawidłowości jest pokrywana ze środków budżetu państwa.

Kwoty tej nie odzyskuje się również od beneficjenta programu EWT.

Wydatki o których mowa powyżej podlegają bieżącej weryfikacji przez **instytucję zarządzającą**, która przekazuje do ministra właściwego do spraw finansów publicznych **miesięczne sprawozdanie** zawierające kwoty, o które zostały pomniejszone wydatki ujęte w deklaracji wydatków oraz we wniosku o płatność, w podziale na programy operacyjne i projekty.

Możliwość uznania za kwalifikowalne wydatków na niezrealizowane cele, jeżeli beneficjent wykaże, że z dochowaniem należytej staranności i w odpowiednim czasie podejmował niezbędne działania służące ich odzyskaniu

W przypadku gdy na skutek wystąpienia COVID-19 **niemożliwa** okazała się **realizacja celu**, na który został **poniesiony wydatek**, wydatkowane środki w projekcie mogą zostać uznane za **wydatki kwalifikowalne**, jeżeli beneficjent wykaże, że z dochowaniem **należytej staranności** i w **odpowiednim czasie** podejmował **niezbędne działania** służące ich odzyskaniu, albo że ich odzyskanie nie było możliwe.

Kwoty poniesione z budżetu państwa lub z budżetu środków europejskich na wydatek, o którym mowa powyżej, podlegają **monitorowaniu i kontroli** w okresie **3 lat** od dnia uznania tego wydatku za wydatek kwalifikowalny.

Środki odzyskane przez beneficjenta podlegają zwrotowi niezwłocznie, na rachunek bankowy wskazany przez właściwą instytucję.

Beneficjent **informuje** właściwą instytucję **każdego roku**, nie później niż do dnia **31 grudnia**, o kwotach odzyskanych po dniu uznania danego wydatku za wydatek kwalifikowalny, przy czym ostatnia informacja jest przekazywana według stanu na dzień, w którym **upływa okres 3 lat** od dnia uznania tego wydatku za wydatek kwalifikowalny.

Do ewentualnego zwrotu środków nie będzie stosowany tryb przewidziany w art. 207 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Odstępstwa w zasadach przeprowadzania konkursu oraz naboru wniosków w trybie pozakonkursowym, w szczególności przez wydłużenie przewidzianych w ustawie wdrożeniowej terminów na składanie wniosków o dofinansowanie, na uzupełnienie wniosku o dofinansowanie projektu oraz na poprawienie oczywistej omyłki w tym wniosku

Właściwa instytucja przeprowadzająca konkurs albo wybór projektów w trybie pozakonkursowym może zmienić odpowiednio regulamin konkursu albo wezwanie do składania wniosków w trybie pozakonkursowym, w szczególności co do terminu składania wniosków o dofinansowanie projektu, jeżeli na skutek wystąpienia COVID-19 przeprowadzenie konkursu albo wyboru projektów w trybie pozakonkursowym byłoby niemożliwe lub znacznie utrudnione.

Nie ma w tej sytuacji zastosowania przepis, który zakazuje zmieniać regulamin konkursu do czasu jego rozstrzygnięcia w sposób skutkujący nierównym traktowaniem wnioskodawców.

W przypadku gdy uchybienie terminowi na złożenie wniosku o dofinansowanie wynika bezpośrednio z wystąpienia COVID-19, właściwa instytucja może uznać wniosek za złożony z zachowaniem terminu, jeżeli opóźnienie w złożeniu wniosku nie przekroczyło 14 dni.

W celu ograniczenia negatywnego wpływu wystąpienia COVID-19 na wybór projektów do dofinansowania:

- **termin** na podanie do publicznej wiadomości **ogłoszenia o konkursie**, może zostać **skrócony**, jednak nie bardziej niż do 5 dni;
- **terminy** na **uzupełnienie wniosku** o dofinansowanie oraz na **poprawienie oczywistej omyłki** w tym wniosku mogą zostać **przedłużone** do 30 dni.

Wprowadzenie nadzwyczajnego trybu wyboru projektów służących ograniczeniu wystąpienia negatywnych skutków COVID-19

Wybór do dofinansowania **projektów mających na celu ograniczenie wystąpienia negatywnych skutków COVID-19** może następować w trybie nadzwyczajnym.

W trybie tym wnioskodawca składa na wezwanie właściwej instytucji w terminie przez nią wyznaczonym wniosek o dofinansowanie projektu służącego ograniczeniu negatywnych skutków wystąpienia COVID-19.

Wezwanie określa w szczególności:

- nazwę i adres właściwej instytucji;
- miejsce i formę złożenia wniosku o dofinansowanie projektu i sposób uzupełniania w nim braków w zakresie warunków formalnych oraz poprawiania w nim oczywistych omyłek;
- czynności, które powinny zostać dokonane przed zawarciem umowy o dofinansowanie projektu albo podjęciem decyzji o dofinansowaniu projektu, oraz wymagane dokumenty i terminy ich przedłożenia właściwej instytucji;
- formę i sposób komunikacji między wnioskodawcą a właściwą instytucją, w tym wzywania wnioskodawcy do uzupełniania lub poprawiania projektu w trakcie jego oceny w części dotyczącej spełniania przez projekt kryteriów wyboru projektów, a także skutki niezachowania wskazanej formy komunikacji;
- formę złożenia przez wnioskodawcę oświadczenia o świadomości skutków niezachowania wskazanej formy komunikacji.

Do dofinansowania właściwa instytucja wybiera projekt, który spełnił kryteria wyboru projektów.

Możliwość aktualizacji harmonogramu naboru wniosków o dofinansowanie projektów

W związku z wystąpieniem COVID-19 instytucja zarządzająca może w **każdym czasie** dokonać **aktualizacji harmonogramu naborów wniosków**.

W tej sytuacji **nie ma zastosowania przepis**, który zakazuje aktualizacji względem naboru wniosków o dofinansowanie projektu w trybie konkursowym, którego przeprowadzenie zaplanowano w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące, licząc od dnia aktualizacji.

Możliwość zmiany umowy, jeżeli na skutek wystąpienia COVID-19 realizacja postanowień umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji o dofinansowaniu projektu w zakresie wynikającym z zatwierdzonych kryteriów wyboru projektów jest niemożliwa lub znacznie utrudniona

W przypadku gdy na skutek wystąpienia COVID-19 realizacja postanowień umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji o dofinansowaniu projektu w zakresie wynikającym z zatwierdzonych kryteriów wyboru projektów jest niemożliwa lub znacznie utrudniona, odpowiednio umowa albo decyzja mogą zostać **zmienione na uzasadniony wniosek beneficjenta**.

Zmiana taka jest również możliwa w przypadku gdyby wpływała na spełnianie kryteriów wyboru projektu w sposób, który skutkowałby negatywną oceną tego projektu.

Wydłużenie określonych w umowach o dofinansowanie terminów składania wniosków o płatność oraz terminów zakończenia realizacji projektów

W celu ograniczenia negatywnego wpływu wystąpienia COVID-19 na realizację projektów, określone w umowach o dofinansowanie albo w decyzjach o dofinansowaniu terminy:

- składania wniosków o płatność przypadające w okresie do dnia 31 grudnia 2020 r. – ulegają wydłużeniu o **30 dni**;
- zakończenia realizacji projektów – ulegają wydłużeniu o **90 dni**, jednak nie dłużej niż do dnia **31 grudnia 2023 r.**

W szczególnie uzasadnionych przypadkach właściwa instytucja może, na wniosek beneficjenta, wydłużyć terminy, o których mowa powyżej, jednak nie dłużej niż do dnia **31 grudnia 2023 r.**

Oczywiście nie wyklucza to możliwości wcześniejszego złożenia przez beneficjenta wniosku o płatność lub, na wniosek beneficjenta,

wcześniejszego zakończenia realizacji projektu, niż w terminach określonych w tym przepisie.

Odrębny tryb zmiany programu operacyjnego, w przypadku gdy w związku z wystąpieniem COVID-19 konieczne jest dokonanie zmiany programu operacyjnego

W przypadku gdy na skutek wystąpienia COVID-19 konieczne jest dokonanie zmiany programu operacyjnego:

- opracowanego przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego - zmianę programu operacyjnego przyjmuje minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego,
- opracowanego przez zarząd województwa - zmianę programu operacyjnego przyjmuje zarząd województwa w drodze uchwały, po uzyskaniu opinii ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego

- i przekazuje Komisji Europejskiej.

O przekazaniu Komisji Europejskiej zmiany programu operacyjnego, opracowanego przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, minister ten informuje Radę Ministrów.

Do zmiany programu operacyjnego nie stosuje się przepisów:

- art. 14g ust. 1 pkt 4, art. 14k, art. 14ka ust. 2-6 i art. 18 pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju;
- art. 46-49 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko⁶.

Nadzwyczajny tryb wyboru albo zmiany partnera, jeżeli w związku z wystąpieniem COVID-19 przygotowanie albo realizacja projektu partnerskiego, o którym mowa w art. 33 ust. 1 ustawy wdrożeniowej, stała się niemożliwa lub znacznie utrudniona

W przypadku gdy na skutek wystąpienia COVID-19 przygotowanie albo realizacja projektu partnerskiego⁷, stała się niemożliwa lub znacznie utrudniona, odpowiednio wybór albo zmiana partnera lub

⁶ tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 283 z późn. zm.

⁷ tj. projektu realizowanego wspólnie przez partnerstwo utworzone na warunkach określonych w porozumieniu albo umowie o partnerstwie przez podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe W celu wspólnej realizacji projektu, w zakresie określonym przez instytucję zarządzającą krajowym programem operacyjnym albo instytucję zarządzającą regionalnym programem operacyjnym.

zaangażowanie dodatkowego partnera może nastąpić po wyrażeniu zgody przez właściwą instytucję, w terminie nie dłuższym niż **30 dni**.

W tym nadzwyczajnym trybie nie stosuje się przepisów art. 33 ust. 2 i 3 ustawy wdrożeniowej.

Możliwość pracy zdalnej lub z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej przez komisję oceny projektów, komitet monitorujący oraz przeprowadzanie czynności kontrolnych w formie pracy zdalnej, jak i możliwość zawieszenia czynności kontrolnych oraz audytu

W celu ograniczenia negatywnego wpływu wystąpienia COVID-19 na realizację zadań komisji oceny projektów oraz komitetów monitorujących:

- komisja oceny projektów może dokonywać oceny spełnienia kryteriów wyboru projektów przez projekty uczestniczące w konkursie, poza miejscem stałego dokonywania tej oceny (praca zdalna) lub z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej;
- członkowie komitetu monitorującego mogą realizować zadania w trybie pracy zdalnej lub podejmować decyzje w trybie obiegowym.

W przypadku gdy na skutek wystąpienia COVID-19 przeprowadzenie kontroli lub audytów, jest niemożliwe lub znacznie utrudnione, **kontrole** oraz **audyty** mogą zostać **wstrzymane**, chyba że możliwe jest ich prowadzenie w trybie pracy zdalnej lub z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej.

Terminy na dokonanie czynności w ramach przeprowadzanych kontroli, o których mowa w art. 25 ustawy wdrożeniowej, mogą zostać przedłużone przez właściwą instytucję.

Wydłużenie terminów w procedurze odwoławczej oraz możliwość wniesienia protestu w postaci elektronicznej pozwalającej na jej utrwalenie na trwałym nośniku lub w systemie teleinformatycznym

W przypadku gdy na skutek wystąpienia COVID-19 niemożliwe lub utrudnione jest:

- wniesienie protestu, jego uzupełnienie lub poprawienie w nim oczywistych omyłek, w terminach, o których mowa odpowiednio w art. 54 ust. 1 lub 3 ustawy wdrożeniowej – właściwa instytucja może, na uzasadniony wniosek wnioskodawcy, przedłużyć termin odpowiednio na wniesienie protestu, jego uzupełnienie lub poprawienie w nim oczywistych omyłek,

- rozpatrzenie przez właściwą instytucję protestu w terminach, o których mowa w art. 56 ust. 2 i art. 57 ustawy wdrożeniowej – terminy te mogą zostać przedłużone

– jednak **nie dłużej niż o 30 dni**.

W przypadku gdy na skutek wystąpienia COVID-19 wniesienie protestu w formie pisemnej jest niemożliwe lub znacznie utrudnione, protest może zostać wniesiony w postaci elektronicznej pozwalającej na jej utrwalenie na trwałym nośniku lub w systemie teleinformatycznym. Właściwa instytucja, w informacji o zakończeniu oceny projektu i jej wyniku wraz z uzasadnieniem tej oceny określa również sposób wnoszenia protestów.

Możliwość przedłużenia terminów w postępowaniach administracyjnych w odniesieniu do należności, o których mowa w art. 60 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, możliwość zawieszenia tych postępowań oraz wstrzymanie wykonania decyzji administracyjnych

W przypadku gdy na skutek wystąpienia COVID-19 prowadzenie postępowania administracyjnego w odniesieniu do należności, o których mowa w art. 60 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, jest niemożliwe lub utrudnione:

- **terminy na załatwienie sprawy**, określone w art. 35 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego⁸ zwanej dalej „kpa”, ulegają przedłużeniu o **3 miesiące**;
- przepisów art. 36–38 kpa nie stosuje się.

W sytuacji, o której mowa powyżej, postępowanie może zostać **zawieszone** na uzasadniony wniosek strony albo z urzędu, jednak nie dłużej niż na **180 dni**.

Przepisy art. 97 § 2, art. 99 i art. 101–103 kpa stosuje się odpowiednio.

Za okres od dnia wydania postanowienia o zawieszeniu postępowania do dnia doręczenia postanowienia o podjęciu zawieszonego postępowania nie nalicza się odsetek.

W celu ograniczenia negatywnych skutków wystąpienia COVID-19 organy właściwe do wydania decyzji w odniesieniu do należności, o których mowa w art. 60 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, mogą, z urzędu albo na wniosek strony, **wstrzymać wykonanie** tych **decyzji**, na okres nie dłuższy niż **180 dni**.

Wstrzymanie wykonania decyzji następuje w drodze postanowienia, na które służy zażalenie. Postanowienie to może być w każdym czasie

⁸ Tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 256 z późn. zm.

uchylone, jeżeli ustąpiły przyczyny, dla których zostało wydane. Za okres od dnia wydania postanowienia o wstrzymaniu wykonania decyzji do dnia doręczenia postanowienia uchylającego to postanowienie nie nalicza się odsetek.

Możliwość powierzenia funkcji osobie, która dotychczas nie była wpisana do wykazu ekspertów, jeżeli na skutek wystąpienia COVID-19 istnieje konieczność skorzystania z wiedzy, umiejętności lub doświadczenia takiej osoby

W przypadku gdy na skutek wystąpienia COVID-19 istnieje konieczność skorzystania z wiedzy, umiejętności lub doświadczenia osoby, która nie jest wpisana do wykazu kandydatów na ekspertów, właściwa instytucja może powierzyć tej osobie funkcję eksperta.

Przepisy art. 68a ust. 1-6 i 8-14 ustawy wdrożeniowej stosuje się odpowiednio.

Możliwość dla instytucji zarządzającej do zapewnienia wkładu finansowego ze środków programu operacyjnego na rzecz instrumentów finansowych, przyczyniających się do przeciwdziałania negatywnym skutkom COVID 19; interwencja w formie instrumentów finansowych dedykowana mitygacji wpływu COVID-19 na przedsiębiorstwa w ramach regionalnych programów operacyjnych może być realizowana przez podmioty wybrane zgodnie z art. 38 ust. 4 rozporządzenia ogólnego lub regionalne fundusze rozwoju, o których mowa w art. 13 ust. 1a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa

Wprowadzono możliwość dla instytucji zarządzającej do zapewnienia wkładu finansowego ze środków programu operacyjnego na rzecz instrumentów finansowych, przyczyniających się do przeciwdziałania negatywnym skutkom COVID-19. W ramach istniejących instrumentów poprzez zmianę istniejących umów instytucje zarządzające regionalnymi programami operacyjnymi (IZ RPO) mogą skierować na wsparcie instrumentów mitygujących wpływ COVID-19 ok. 2 mld zł. Biorąc jednak pod uwagę różne rozwiązania przyjęte przez IZ RPO w zakresie systemu wdrażania instrumentów finansowych, zasadne jest, aby wszyscy dotychczas wybrani pośrednicy mogli wdrażać działania związane z COVID-19, jak również, aby to wsparcie mogły udzielać regionalne fundusze rozwoju utworzone już w 8 województwach.

Wyłączenie stosowania przepisów zamówień publicznych do zamówień udzielanych przez podmioty, którym powierzono zarządzanie środkami w ramach instrumentów finansowych, instrumentów inżynierii finansowej oraz pomocy zwrotnej

Wyłączono stosowanie przepisów zamówień publicznych do zamówień udzielanych przez podmioty, którym powierzono zarządzanie środkami w ramach instrumentów finansowych, instrumentów inżynierii finansowej oraz pomocy zwrotnej.

Dysponentami tych środków są w większości samorządy województw, które dystrybuują te środki poprzez regionalne fundusze rozwoju (a ci poprzez pośredników finansowych) lub poprzez pośredników finansowych.

Skala tych środków (ponad 3 mld zł), uzasadniała uwzględnienie ich w pakiecie rozwiązań, które mają łagodzić wpływ COVID-19 na sytuację przedsiębiorstw i przygotowanie rozwiązań umożliwiających zarządom województw szybką interwencję z udziałem tych środków.

Możliwość zastosowania ulgi w spłacie należności, o których mowa w art. 60 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, na wniosek zobowiązanego

W celu ograniczenia skutków wystąpienia COVID-19 do **należności** z tytułu zwrotu środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz inne należności związane z realizacją projektów finansowanych z udziałem tych środków, a także odsetki od tych środków i od tych należności, właściwy organ może na **wniosek zobowiązanego** stosować **ulgi w spłacie zobowiązań**, tj.:

- **umarzać w całości** - w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem zobowiązanego lub interesem publicznym,
- **umarzać w części, odraczać terminy spłaty całości albo części należności lub rozkładać na raty płatność całości albo części należności** - w przypadkach uzasadnionych względami społecznymi lub gospodarczymi, w szczególności możliwościami płatniczymi zobowiązanego.

Wyłączenie stosowania art. 190 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, który reguluje termin przekazania wniosku o płatność, w przypadku gdy beneficjentem projektu finansowanego ze środków europejskich jest jednostka sektora finansów publicznych

Względem jednostek sektora finansów publicznych będących beneficjentami projektów finansowanych ze środków europejskich nie ma zastosowania obowiązek do ujmowania każdego wydatku kwalifikowalnego we wniosku o płatność i przekazywania go do właściwej instytucji w terminie 3 miesięcy od jego poniesienia.

Możliwość odstąpienia od sankcji wykluczenia z możliwości otrzymania środków europejskich, jeżeli niedokonanie zwrotu środków przez beneficjenta było skutkiem wystąpienia COVID-19

Specustawa funduszowa pozwala na odstąpienie od sankcji wykluczenia z możliwości otrzymania środków europejskich, jeżeli niedokonanie zwrotu środków wraz z odsetkami w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji określającej kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki, oraz sposób zwrotu środków przez beneficjenta było skutkiem wystąpienia COVID-19.

Możliwość przedłużenia albo przesunięcia terminów na dokonanie poszczególnych czynności określonych zarówno w projektowanej ustawie, jak i w ustawie wdrożeniowej, jeżeli na skutek wystąpienia COVID-19 nie będą one mogły być dotrzymane

W celu ograniczenia negatywnych skutków COVID-19 terminy na dokonanie poszczególnych czynności, określone zgodnie z przepisami ustawy lub wynikające z przepisów ustawy wdrożeniowej, mogą zostać w niezbędnym zakresie zmienione, przesunięte albo skrócone, z inicjatywy właściwej instytucji lub na wniosek beneficjenta.

Zastosowanie przepisów art. 19-21 i art. 25 specustawy funduszowej do postępowań administracyjnych i decyzji administracyjnych względem beneficjentów programów operacyjnych perspektywy finansowej 2007-2013

Przepisy art. 19-21 i art. 25 specustawy funduszowej stosuje się odpowiednio do postępowań administracyjnych prowadzonych i decyzji administracyjnych wydanych w stosunku do beneficjentów programów operacyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Wyłączenie odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych określonej w art. 13 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych⁹, przez osoby, o których mowa w art. 4a tej ustawy, ale tylko w przypadku, gdyby naruszenie miało związek z przeciwdziałaniem negatywnym skutkom wystąpienia COVID-19.

Odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych w zakresie:

- przyznania lub przekazania środków związanych z realizacją programów lub projektów finansowanych z udziałem środków unijnych lub zagranicznych bez zachowania lub z naruszeniem procedur obowiązujących przy ich przyznaniu lub przekazaniu;
- niedokonania w terminie przez przyznającego lub przekazującego środki związane z realizacją programów lub projektów finansowanych z udziałem środków unijnych lub zagranicznych rozliczenia tych środków;
- nieustalenia podlegającej zwrotowi kwoty środków związanych z realizacją programów lub projektów finansowanych z udziałem środków unijnych lub zagranicznych albo ustalenie takiej kwoty w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia;

⁹Tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 1440, z późn. zm.

- niedochodzenia podlegającej zwrotowi kwoty środków związanych z realizacją programów lub projektów finansowanych z udziałem środków unijnych lub zagranicznych albo dochodzenie takiej kwoty w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia;
- niezgodnego z przepisami umorzenia podlegającej zwrotowi kwoty środków związanych z realizacją programów lub projektów finansowanych z udziałem środków unijnych lub zagranicznych, odroczenie jej spłaty lub rozłożenie spłaty na raty albo dopuszczenie do przedawnienia tej należności;
- wykorzystania środków publicznych lub środków przekazanych ze środków publicznych, związanych z realizacją programów lub projektów finansowanych z udziałem środków unijnych lub zagranicznych, niezgodnie z przeznaczeniem lub z naruszeniem procedur obowiązujących przy ich wykorzystaniu, w tym:
 - procedur określonych przepisami o zamówieniach publicznych - wyłącznie w zakresie określonym w art. 17 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych,
 - procedur określonych w przepisach o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi - wyłącznie w zakresie określonym w art. 17a ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych;

- niedokonania w terminie przez otrzymującego lub wykorzystującego środki publiczne lub środki przekazane ze środków publicznych, związane z realizacją programów lub projektów finansowanych z udziałem środków unijnych lub zagranicznych, rozliczenia tych środków;
- niedokonania w terminie lub w należnej wysokości zwrotu kwoty środków publicznych lub środków przekazanych ze środków publicznych, związanych z realizacją programów lub projektów finansowanych z udziałem środków unijnych lub zagranicznych;
- nieprzekazania w terminie lub w należnej wysokości zwracanej kwoty środków publicznych lub środków przekazanych ze środków publicznych, związanych z realizacją programów lub projektów finansowanych z udziałem środków unijnych lub zagranicznych, przez podmiot, za pośrednictwem którego zwracane są te środki.

nie podlegają:

- osoby zobowiązane lub upoważnione do działania w imieniu podmiotu, któremu odrębną ustawą lub na jej podstawie albo na podstawie umowy lub w drodze porozumienia powierzono określone zadania związane z realizacją programu finansowanego z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym

Handlu (EFTA) lub innych środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi, zwanych dalej "środkami unijnymi lub zagranicznymi";

- osoby zobowiązane do realizacji projektu finansowanego z udziałem środków unijnych lub zagranicznych, którym przekazano środki publiczne przeznaczone na realizację tego projektu lub które wykorzystują takie środki;
- osoby zobowiązane lub upoważnione do działania w imieniu podmiotu zobowiązanego do realizacji projektu finansowanego z udziałem środków unijnych lub zagranicznych, któremu przekazano środki publiczne przeznaczone na realizację tego projektu lub który wykorzystuje takie środki.

jeżeli naruszenie miało bezpośredni związek z przeciwdziałaniem negatywnym skutkom wystąpienia COVID-19, a osoby te działały w celu prawidłowej realizacji projektów.

PUNKTY INFORMACYJNE FUNDUSZY EUROPEJSKICH W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM

GŁÓWNY PUNKT INFORMACYJNY FUNDUSZY EUROPEJSKICH

al. Ł. Cieplińskiego 4, 35-010 Rzeszów
tel.: 17 747 64 15, 17 747 64 82

LOKALNY PUNKT INFORMACYJNY W MIELCU

ul. Kościuszki 7, 39-300 Mielec
tel.: 798 771 414
tel.: 798 771 650

LOKALNY PUNKT INFORMACYJNY W PRZEMYSŁU

ul. Kościuszki 2, 37-700 Przemyśl
tel.: 798 771 080
tel.: 798 771 640

LOKALNY PUNKT INFORMACYJNY W KROŚNIE

ul. Słazica 20, 38-400 Krosno
tel.: 798 771 192
tel.: 798 771 620

LOKALNY PUNKT INFORMACYJNY W SANOKU

ul. Rynek 18, 38-500 Sanok
tel.: 798 771 215
tel.: 798 771 640

LOKALNY PUNKT INFORMACYJNY W TARNOBREZGU

ul. Sienkiewicza 86, 39-400 Tarnobrzeg
tel.: 798 771 220
tel.: 798 771 194

 @gpirzeszow